

Rapport 50

December 2020

De trajecten van kwetsbare gezinnen met jonge kinderen op zes levensdomeinen

Onderzoeker: Laure-lise Robben^{1,2}

Promotor: Prof. dr. Wim Van Lancker¹

Copromotor: Prof. dr. Koen Hermans^{1,2}

¹ Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO), KU Leuven

² LUCAS Centrum voor Zorgonderzoek en Consultancy

Samenvatting

In dit onderzoeksproject van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werpen we op vraag van de betrokken minister een blik achter de kansarmoedecijfers die geregistreerd worden door Kind en Gezin. We doen dit vanuit het perspectief van gezinnen met kinderen die vijf jaar voordien door Kind en Gezin als kansarm werden geregistreerd in Boom, Hasselt, Vilvoorde en Lokeren. We onderzoeken hoe de levensomstandigheden van deze gezinnen veranderd zijn, in het bijzonder op het vlak van de levensdomeinen die bepalend zijn voor kansarmoede, en welke rol de hulp- en dienstverlening van diverse lokale actoren speelde in belangrijke momenten van transitie.

We stellen duidelijke trends vast in de trajecten van de gezinnen. De meerderheid van de gezinnen bevindt zich nog steeds in een precaire inkomens-, woon- of arbeidsmarktsituatie, en vond geen uitweg uit de financiële armoede. Terwijl het Vlaams en federaal beleidsniveau de belangrijkste hefboomen in handen hebben om structureel in te grijpen in de trajecten van deze kwetsbare gezinnen, concluderen we dat aanvullend ook de lokale dienst- en hulpverlening een belangrijke rol speelt in het verbeteren van de bestudeerde levensdomeinen. Lokale hefboomen vinden we terug (1) op vlak van werk door flexibele kinderopvanginitiatieven, door ondersteuning van lokale tewerkstelling of door het aanbieden van opleidingen, (2) op vlak van wonen door het aanbieden van betaalbare sociale woningen, doorgangswoningen of het informeren over financiële tussenkomsten of (3) op sociaal vlak door ontmoeting te creëren en in te zetten op het versterken van het sociaal netwerk.

Om op lokaal niveau structureel in te grijpen, moeten diverse lokale actoren optreden als antennepunten die proactief, outreachend en laagdrempelig te werk gaan om kwetsbare gezinnen op de radar te krijgen en te houden. Het coördineren van vraag en aanbod van lokale hulp- en dienstverlening, onder andere via het opzetten van een lokaal loket kinderopvang, is daarbij essentieel. Daaropvolgend stellen we vast dat lokale besturen de regierol moeten opnemen en, in functie van intensieve samenwerking en netwerking, moeten uitreiken naar gekende welzijnsactoren, maar ook naar private en publieke partners werkend rond een of meerdere levensdomeinen van kwetsbare gezinnen. Denk daarbij aan actoren op vlak van lokale tewerkstelling en huisvesting. Het samenbrengen van een lokaal netwerk rond kwetsbare gezinnen met kinderen, het ontwikkelen van een gedragen structurele visie, het opstellen van een armoedebestrijdingsplan en het efficiënt inzetten van beschikbare middelen zijn essentieel om op lokaal niveau het verschil te maken.